

Вадим Саврацький

студент 1 курсу факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ

Прозорість поліцейської діяльності

Прозорість поліцейської діяльності є ключовим аспектом забезпечення довіри громадськості до правоохоронних органів. У сучасному суспільстві, яке прагне до демократії і підзвітності, важливо, щоб поліція діяла відкрито і зрозуміло для громадян. Це дозволяє не лише зміцнити довіру населення, але й покращити ефективність роботи самих правоохоронців.

«Відкрита держава» передбачає прозорість функціонування державних структур, можливість суспільства контролювати прийняття та виконання важливих державних рішень. Концепція відкритої держави орієнтована на пошук політико-юридичних складових відкритої, прозорої, публічної й ефективної організації влади, що тісно пов'язана із громадянським суспільством [1, с. 118-119]. Відкритість діяльності Національної поліції дозволяє громадянам отримати адекватне уявлення та

сформувати критичне судження про функціонування її представників на засадах демократичності.

Прозорість поліцейської діяльності важлива з кількох причин. По-перше, підвищення довіри, коли поліція діє відкрито, це допомагає громадськості довіряти їй. Довіра є основою ефективного співробітництва між поліцією та суспільством. По-друге, покращення якості роботи. Відкритість зобов'язує поліцію діяти більш професійно та етично. Зворотний зв'язок від громадян може вказувати на проблеми та допомагати їх вирішувати.

Поліція забезпечує постійне інформування органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також громадськості про свою діяльність у сфері охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, тобто сучасне уявлення про діяльність поліції будується не на пошуку допомоги ззовні, а на самостійній активній позиції, необхідності визначення ефективних механізмів формування суспільної довіри і підтримки громадян [2, с. 3].

Важливою гарантією відкритості та прозорості діяльності поліції стало законодавче закріплення цього принципу у Законі України «Про Національну поліцію» (ст. 9), що визначає правові засади організації та діяльності поліції України, статус поліцейських, а також порядок проходження служби в поліції та підготовлено відповідно до міжнародних стандартів у сфері поліцейської діяльності, зокрема: Кодексу поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р.; Декларації про поліцію від 08 травня 1979 р.; Європейського кодексу поліцейської етики від 19 вересня 2001 р. тощо [3, с. 74].

Вказані документи встановлюють основні засади прозорості та відкритості діяльності поліції та передбачають, що: законодавство про поліцію повинно бути доступним для громадськості, достатньо зрозумілим і точним, та, за необхідності, супроводжуватися чіткими підзаконним регулюванням, яке також повинно бути доступним для громадськості і зрозумілим; поліцейські організації повинні бути готові надати об'єктивну інформацію про свою діяльність громадськості без розкриття конфіденційної інформації; відомості конфіденційного характеру зберігаються у таємниці, якщо виконання обов'язків або вимоги правосуддя не вимагають іншого; професійні керівні принципи для зв'язків зі ЗМІ повинні бути встановлені; поліція у своїй діяльності повинна завжди пам'ятати про основоположні права кожного, такі як свобода думки, совісті, релігії, висловлення поглядів, мирні зібрання, пересування і безперешкодне користування своїм майном; поліція повинна забезпечувати необхідну підтримку, допомогу та інформацію для жертв злочинів без будь-якої дискримінації; збирання, зберігання і використання персональних даних поліцією повинно здійснюватися відповідно до міжнародних принципів захисту даних і, зокрема, повинно бути обмежене в обсязі, необхідному для досягнення правових, легітимних і конкретних цілей [1, с. 74-74].

Дієвим способом забезпечення доступу до інформації є розміщення поліцією інформації про свою діяльність у мережі Інтернет, у приміщеннях органів національної поліції. Але розміщення інформації у приміщеннях органів національної поліції має суттєву відмінність як за формою, так і за

змістом. Місця розміщення інформації (інформаційні стенди, електронні табло, інформаційні стійки і інші носії) повинні бути доступними для громадян, включаючи всі необхідні умови для її відображення: необхідна освітленість, читаність і змістовність інформації та інше.

З метою врегулювання порядку прийому, реєстрації, розгляду запитів на публічну інформацію, розроблено Інструкцію про порядок прийому, реєстрації, розгляду запитів на публічну інформацію та відшкодування запитувачами фактичних витрат на копіювання та друк документів у системі МВС України, затверджену наказом МВС України від 27.03.2012 № 245 [2, с. 4].

Таким чином, прозорість поліцейської діяльності є важливим елементом демократичного суспільства. Вона сприяє формуванню довіри між поліцією та громадськістю, покращує якість роботи правоохоронців та зменшує ризики корупції. Однак для досягнення цієї мети необхідно подолати ряд викликів, таких як опір з боку поліції та необхідність збереження конфіденційності інформації. Лише за умови комплексного підходу до забезпечення прозорості поліція зможе виконувати свої функції більш ефективно та відповідально.

Література

1. Наливайко Л. Р. Державний лад України: теоретико-правова модель : монографія / Л. Р. Наливайко. Х. : Право, 2009. 600 с.

2. Калаянов Д. П. Правова основа реалізації принципу відкритості та прозорості в діяльності національної поліції України. *Проблеми становлення правової демократичної держави*. 2017. № 3. С. 3-5.

3. Наливайко Л.Р. Принцип відкритості та прозорості у діяльності національної поліції України. *Соціологія права*. 2015. № 3-4 (14-15). С. 74-79.

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**